

سه طرح برای دهه فجر

خلیل خداوری داریان^۱

بهاره میرزاپور^۲

عکاس: فاطمه میرزاپور

خیر مقدم مجری و اعلام برنامه

مجری می‌تواند از دانش آموزان یا معلمان یا اولیا باشد. او باید متن‌های خود را از قبل آماده کند و آن‌ها را چند بار بخواند تا با تسلط کامل برنامه‌های اجرا کند. همچنین، مجری بین هر برنامه روی سن می‌آید، از اجرای کننده قبلی تشکر و برنامه بعدی را معرفی می‌کند.

سرود

سرود می‌تواند سرود جمعی مدرسه باشد که همه حاضران در آن شرکت می‌کنند یا سرودی باشد که گروه سرود مدرسه آن را اجرا می‌کند. به همراه سرود می‌توان آهنگ آن را هم پخش کرد.

خطاره

بخش خطاره بیان بهترین خاطره انقلاب از زبان پدربرزگ‌ها مادربرزگ‌های دانش آموزان است. برای این کار لازم است یک ماه قبل از جشن، بچه‌ها به دیدار پدربرزگ‌ها و مادربرزگ‌هایشان بروند و موضوع را با آن‌ها مطرح و خاطره را یادداشت کنند و در کلاس فارسی بخوانند. خاطره‌ای که بارأی بچه‌ها و معلم انتخاب می‌شود، در جشن خوانده می‌شود. خود پدربرزگ‌ها یا مادربرزگ‌ها هم می‌توانند در جشن حاضر شوند و خاطره را تعریف کنند.

بیان رسالت دانش آموزان در حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران

این بخش به دو صورت اجرا می‌شود:
 ۱. تبریک مدیر مدرسه و بیان رسالت دانش آموزان به مدت سه دقیقه
 ۲. نوشتن انشا توسط دانش آموزان با این موضوع و خواندن انشای منتخب

دکلمه

خواندن یک شعر یا دکلمه درباره انقلاب اسلامی ایران. این شعر یا دکلمه می‌تواند از بین سرودهای دانش آموزان یا معلمان انتخاب شود و همراه با خواندن آن یک ملودی ملايم پخش شود.

مقدمه

دوست خوبیم سلام همیشه یکی از دغدغه‌هاییمان این است که چگونه مناسبتی ملی یا مذهبی را طوری طراحی و اجرا کنیم که فرایند آن برای دانش آموزان دوست‌داشتمنی باشد.

در این شماره، به بهانه نزدیک شدن به سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران، سه طرح پیشنهادی برای دهه فجر اورده و در آن‌ها سعی کرده‌ایم در عین توجه به حفظ ارزش‌های انقلاب اسلامی، به نشاط و پویایی دانش آموزان هم توجه کنیم.

طرح اول یک جشن مرکز برای روز ۲۲ بهمن است که همه دانش آموزان هم‌زمان در آن حضور دارند. مخاطب آن دانش آموزان دوره دوم ابتدایی و دوره اول متوسطه هستند و می‌توانیم آن را در نمازخانه یا سالن اجتماعات مدرسه برگزار کنیم.

طرح دوم مجموعه فعالیت‌های ایستگاهی و غیر مرکز برای طول دهه فجر است. این برنامه به صورتی طراحی شده است که دانش آموزان می‌توانند در طول ده روز، به انتخاب خود در هر زمان و هر قسمی از آن که دوست دارند حاضر شوند. مخاطب این برنامه هم دانش آموزان دوره دوم ابتدایی و دوره اول متوسطه و هم دانش آموزان دوره دوم متوسطه هستند و برای برگزاری آن به فضاهای متنوعی نیاز داریم.

طرح سوم یک میزگرد درباره «جوانان و گفتمان انقلاب اسلامی ایران» است. مخاطب آن دانش آموزان دوره دوم متوسطه هستند و محل برگزاری آن سالن اجتماعات است. درباره همه بخش‌های هر سه برنامه یک توجه ضروری وجود دارد: از آنجا که بیشتر بخش‌های برنامه‌ها با مشارکت دانش آموزان اجرا می‌شود و مربی پرورشی تنها یک تسهیل‌گر است، همه دانش آموزان باید سهم مساوی در شرکت کردن داشته باشند. به این منظور، مربی پرورشی باید یک ماه قبلاً از اجرای برنامه‌ها، با اطلاع دادن به همه دانش آموزان، شرایطی فراهم کند که همه آن‌ها در فضای برابر، بخشی را که دوست دارند انتخاب کنند.

شما هم پیشنهادهای خود را برای ما بفرستید.

راه ارتباطی:

bm.teacher1984@gmail.com

۱. معاون پرورشی

۲. معلم مطالعات اجتماعی و تفکر متوسطه اول منطقه ۴

میان پرده

میان پرده می تواند یکی از موارد زیر باشد:

۱. پخش یک کلیپ از صحنه های انقلاب اسلامی ایران که ساخته دانش آموزان است.
۲. یک نمایش با عروسک دستکشی یا خیمه شب بازی یا تئاتر با موضوع ولستگی شاه به بیگانگان و سپردن اداره امور کشور به آنها برای ساختن عروسک می توان عکس شاه و کارتر را روی مقوا چاپ کرد و آن را روی چوب چسباند و جلو صورت گرفت و نمایش را اجرا کرد. یا می توان عکس را روی یک دستکش چسباند تا اجرای کننده بتواند از دست هایش هم استفاده کند.

پرسیدن سؤال

سوال های کوتاه پاسخ و مناسب با رده سنی دانش آموزان از آنها پرسیده شود: برای مثال:

شعار جاویدان انقلاب اسلامی ایران چه بود؟ الله اکبر
رمز پیروزی مردم ایران در انقلاب اسلامی چه بود؟ وحدت
کلمه

پایان برنامه

مجری پایان برنامه را اعلام و از حاضران تشکر کند.

ترددستی

ترددستی شامل اجرای هنری و تقلید صداست. معمولاً در هر مدرسه تعدادی از دانش آموزان ترددستی های جالبی بلدند. می توان از قبل در این باره با آنها صحبت کرد و تعدادی از این کارها را در جشن اجرا کرد. مربی پرورشی باید مسئولیت اجرا را به عهده بگیرد تا کار فاخری ارائه شود و دانش آموزان را توجیه کند که روی صحنه همان چیز را اجرا کنند که از قبل تمرین کرده اند. نیاز نیست موضوع ترددستی با ایام دهه فجر مرتبط باشد.

مسابقه های پرتاپ و حرکتی

۱ دارت: روی یک مقوا بزرگ یک صفحه دارت بکشید و روی خطوط امتیاز آن کلماتی چون ظلم، استکبار، ولستگی، استثمار، جهل، نادانی، زور، استبداد و سلطه طلبی را بنویسید. دانش آموزان مقابل آن بایستند و وسیله ای را که قابلیت فرو رفتن در مقوا داشته باشد، به این کلمات پرتاپ کنند.

۲ تیروکمان: پرچم رژیم غاصب صهیونیستی را درست کنید و یک آهنگ فلسطینی پخش کنید. بچه های تیروکمان درست کنند و با آن به پرچم رژیم غاصب صهیونیستی سنگ بزنند.

۳ ضربه به عموسام: روی پرده تصویر کاریکاتور «عموسام» را بکشید و پرده را با دو حلقه فلزی به یک چوب لباس متصل کنید. پرده را طوری به رگال لباس متصل کنید که بتوان آن را در طول رگال حرکت داد و به عقب و جلو ببرد. برای عقب و جلو بردن پرده، یک سمت آن یک سوراخ ایجاد کنید و به آن یک بند دو متری متصل کنید. مسابقه به این صورت است هر کدام از بچه های وسیله ای در دست می گیرد، مقابل پرده می ایستند و آن را به سمت «عموسام» پرتاب می کنند. این وسیله می تواند دمپایی پاره یا یک توپ ماهوتی باشد. یک نفر از بچه های کنار پرده می ایستد و بند را در دست می گیرد. او موظف است بند را بکشد و نگذارد دمپایی یا توپ به پرده بخورد.

۴ دومینو: ساخت پرچم جمهوری اسلامی ایران

۵ اریگامی: ساخت لاله سرخ

اجرای پانتومیم و نمایش

۱ پانتومیم با موضوع شعارهای انقلاب اسلامی. برای مثال، در طلوع آزادی جای شهدا خالی. خمینی خمینی قلب ما باند فرودگاه توست. نصر من الله و فتح قریب مرگ بر این سلطنت پرفربیب. مرگ بر شاه درود بر خمینی.

۲ پانتومیم با موضوع شب حکومت نظامی

۳ بچه‌ها از قبل خاطره‌های مردم و اتفاقات واقعی را از روزنامه‌های آن زمان مطالعه و انتخاب کنند و با پانتومیم نمایش دهند.

طرح دوم: فعالیت‌های ایستگاهی برای دهه فجر

به جز جشن متمرکز، می‌توان در طول ده روز دهه فجر برنامه‌های متنوعی در مدرسه برگزار کرد. این برنامه‌ها می‌تواند بخشی از پیشنهادهای زیر با همه آن‌ها باشد. برای هر کدام از این برنامه‌ها می‌توان یک ایستگاه درست کرد و بالای آن نام ایستگاه را روی یک مقوا نوشت. برای اینکه مشارکت دانش‌آموزان در این برنامه زیاد شود و برنامه باکیفیتی برگزار شود، لازم است از یک ماه قبل بچه‌ها در جریان برنامه قرار بگیرند و برای مطالعه و برنامه‌ریزی و اجرا زمان کافی داشته باشند.

۱. نمایشگاه کتاب به مناسبت دهه فجر؛
۲. بیان خاطرات واقعی انقلاب از زبان معلمان بزرگ‌تر مدرسه یا والدین بچه‌ها؛
۳. «نقاشی انقلاب» روی یکی از دیوارهای مدرسه؛
۴. شعارخوانی و شعرخوانی دسته جمعی انقلاب؛
۵. نمایشگاه روزنامه‌های انقلاب: جمع‌آوری بریده روزنامه‌ها و نصب آن‌ها در بخشی از راهروی مدرسه.
۶. مسابقه: برگزاری مسابقه‌هایی که به آن‌ها اشاره شد به این صورت همه بچه‌ها فرصت دارند در تمام مسابقه‌ها شرکت کنند؛
۷. شب شعر انقلاب: خواندن شعرهای انقلاب اسلامی؛
۸. ترددستی؛
۹. فیلم‌های با موضوع انقلاب اسلامی: نوشتن گفت‌وگوهای ماندگار فیلم‌ها روی دیوار و تحلیل فیلم‌ها؛
۱۰. شخصیت‌های اثرگذار در انقلاب اسلامی: خاطره‌ها و تصویرهای زندگی شخصیت‌های اثرگذار در انقلاب اسلامی به تصویر کشیده شود؛
۱۱. ترورهای پس از انقلاب اسلامی: نمایش چهره شخصیت‌هایی که در جریان انقلاب اسلامی ترور شدند و بیان علت ترور آن‌ها؛
۱۲. دشمنان انقلاب اسلامی: نمایش چهره دشمنان انقلاب اسلامی و نشان دادن ضربه‌هایی که آن‌ها به ایران وارد کرده‌اند؛
۱۳. نمایشگاه نقش مساجد در پیروزی انقلاب؛
۱۴. نمایشگاه شب‌های انقلاب، روزهای انقلاب: نمایش اتفاقات روزهای انقلاب و شب‌های انقلاب در قالب عکس و داستان.

طرح سوم: جوانان و گفتمان انقلاب اسلامی

برای مرتبط کردن دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه با انقلاب اسلامی ایران می‌توان برای آن‌ها میزگرد تشکیل داد. این میزگرد دو بخش اصلی دارد: پاسخ به سوال‌های دانش‌آموزان درباره مسائل انقلاب اسلامی، و پژوهش دانش‌آموزان درباره این مسائل ابتدا خلاصه‌ای از فهرست برنامه ارائه می‌شود و سپس درباره دو بخش اصلی توضیحات لازم را می‌نویسیم.

فهرست برنامه:

۱. تلاوت قرآن
۲. سرود پرچم
۳. خیرمقدم مجری و اعلام برنامه: مجری این برنامه باید فردی توانمند و با تجربه باشد.

انتخاب موضوع تا نگارش مقاله تسهیلگر
دانش‌آموزان باشند.

پاسخ به سوال‌های دانش‌آموزان توسط کارشناس

برای این بخش یک کارشناس و تحلیلگر مسائل انقلابی و اجتماعی به مدرس دعوت می‌شود و بچه‌های دیگر، سوال‌های خود را می‌پرسند. برای افزایش نظم و کیفیت برنامه لازم است دانش‌آموزان از یک هفتنه‌ماند به شروع برنامه، سوالات را به مسئولان برگزاری جشن تحويل دهنده در روز اجرای مراسم مجری سوال‌هارا تک‌تک بخوانند و پاسخ‌شان را از کارشناس بخواهد. برای پویا‌تر شدن برنامه، مجری می‌تواند هر سوال را داخل یک پاکت بگذارد و آن را برای قرائت به یک دانش‌آموز بدهد.

۴. ارائه‌های دانش‌آموزان
۵. پاسخ به سوال‌های دانش‌آموزان
توسط کارشناس

۶. ارائه‌های دانش‌آموزان
۷. پایان برنامه

**پژوهش‌های دانش‌آموزی درباره
مسائل انقلاب اسلامی و ارائه نتایج آن**
مختص این بخش این مقاله دانش‌آموزانی هستند که درباره مسائل انقلاب اسلامی پرسش‌های گوناگونی دارند. این افراد باید از ابتدای دی ماه تا ابتدای بهمن یک مقاله درباره موضوع خود بنویسند و در برنامه میزگرد، در ده دقیقه، نتایج آن را ارائه دهند. برای افزایش کیفیت مقاله‌ها می‌توان یک تیم از معلمان و اولیاء دانش‌آموزان تشکیل داد که از